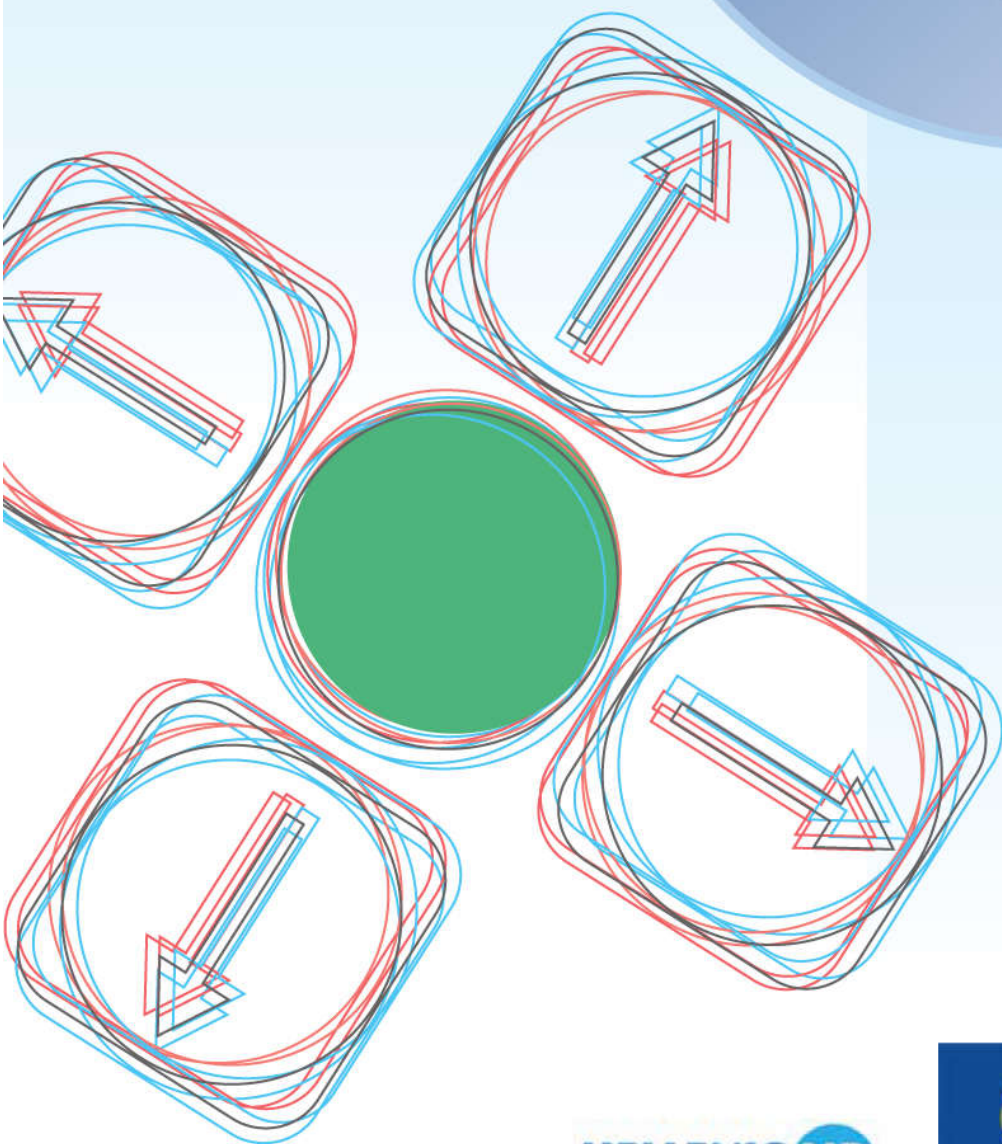

COMPASS

Ένα Εγχειρίδιο Εκπαίδευσης
στα Ανθρώπινα Δικαιώματα
για νέους/νέες

Σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

Κάντε αυτόν τον σταθμό παραγωγής ενέργειας να παράγει θετική και δημιουργική ενέργεια!

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ

ΕΙΡΗΝΗ & ΒΙΑ

ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

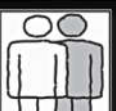
ΓΕΝ. ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑ

ΕΠΙΠΕΔΟ 3

ΜΕΓΕΘΟΣ ΟΜΑΔΑΣ

10+

ΔΙΑΡΚΕΙΑ

90 ΛΕΠΤΑ

Θεματικές ενότητες	Ειρήνη και βία, Πολιτότητα, Γενικά Ανθρώπινα Δικαιώματα
Πολυπλοκότητα	Επίπεδο 3
Μέγεθος Ομάδας	10 +
Διάρκεια	90 λεπτά
Επισκόπηση της δραστηριότητας	<p>Η δύναμη συνδέεται συχνά με τη βία. Αυτή η δραστηριότητα επιχειρεί μέσα από ομαδική δημιουργική εργασία να θίξει μεταξύ άλλων ζητήματα που έχουν να κάνουν με:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Τη βία στο πλαίσιο της κοινότητας και • Πιθανούς τρόπους επίλυσης των προβλημάτων που σχετίζονται με αυτήν.
Σχετιζόμενα δικαιώματα	<ul style="list-style-type: none"> • Το δικαίωμα να μην υφίσταται κανείς διακρίσεις. • Το δικαίωμα στην ιδιωτική ζωή και στην προστασία της τιμής και της υπόληψης.
Στοχοί	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναπτύξει τη γνώση και την κατανόηση των εκδηλώσεων βίας και των αιτίων τους. • Να αναπτύξει δεξιότητες συνεργασίας και ομαδικής εργασίας. • Να προαγάγει την ανάληψη ευθύνης για την εξεύρεση δημιουργικών λύσεων έναντι των προβλημάτων βίας.
Υλικά	<ul style="list-style-type: none"> • Ένα μακρύ νήμα χοντρής μάλλινης κλωστής ή σπάγκου ίσο με το μήκος του δωματίου. • Ένα ψαλίδι. • Φύλλα χαρτιού μεγέθους A4. 6 φύλλα ανά συμμετέχοντα/ουσα. • Μαρκαδόροι, ένας ανά άτομο. • Κουδούνι (προαιρετικό). • Κολητική ταινία. • 2 δωμάτια (προαιρετικό, αλλά προτιμητέο).
Προετοιμασία	<ul style="list-style-type: none"> • Προετοιμάστε ένα δωμάτιο, που θα γίνει ο "σταθμός παραγωγής ενέργειας". Αφήστε κενό έναν χώρο στο κέντρο. Τεντώστε το σκοινί απ' άκρη σ' άκρη στο δωμάτιο και δέστε τις άκρες του σταθερά. Αυτό θα συμβολίζει ένα ηλεκτρικό καλώδιο. Θα πρέπει να κρέμεται περίπου ένα μέτρο πάνω από το πάτωμα. Μην το δέσετε πάρα πολύ σφιχτά (καθώς θα χρειαστεί χρόνος για να το ξαναδέσετε μετά από κάθε διακοπή ρεύματος!).

- Μπορείτε, αν θέλετε, να βάλετε ένα σύμβολο ή μια πινακίδα στην πόρτα που να δηλώνει τη λειτουργία του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας.

Οδηγίες

Η δραστηριότητα γίνεται σε δύο μέρη: Μέρος πρώτο, αυθόρμητη συζήτηση των διαφόρων εκδηλώσεων βίας (δέκα λεπτά) και μέρος δεύτερο, η λειτουργία του σταθμού παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος (εξήντα λεπτά).

Μέρος 1ο. Αυθόρμητη συζήτηση γύρω από τις διάφορες εκδηλώσεις βίας

1. Ζητήστε από τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να αναφέρουν αυθόρμητα τις σκέψεις τους γύρω από τη βία στις διάφορες εκδηλώσεις της στην κοινότητά τους (στο σχολείο, στη λέσχη νεολαίας, στη γειτονιά κ.λπ.). Εξηγήστε σαφώς ότι δεν ενδιαφέρουν εδώ τα «μεγάλα ζητήματα», όπως η τρομοκρατία ή οι γενοκτονίες αλλά μάλλον εκείνες οι εκδηλώσεις της βίας, που τις συναντάμε όλοι/ες στην καθημερινή μας ζωή, π.χ., τους εκφοβισμούς, τη λεκτική βία, τις ειρωνείες, τα κακόγουστα αστεία κ.λπ.
2. Ζητήστε από τα μέλη της ομάδας να χρησιμοποιήσουν τους μαρκαδόρους και να γράφουν με μεγάλα γράμματα. Θα πρέπει να χρησιμοποιήσουν λέξεις κλειδιά ή μια σύντομη φράση και να γράψουν την κάθε ιδέα σ' ένα ξεχωριστό κομμάτι χαρτί.
3. Συγκεντρώστε τα φύλλα Α4 και κάντε έναν γρήγορο έλεγχο για να δείτε εάν υπάρχουν φράσεις ή λέξεις που επαναλαμβάνονται και, αν όντως υπάρχουν, μην τις χρησιμοποιήσετε.
4. Κάντε ένα μικρό διάλειμμα προκειμένου να προετοιμαστείτε για το επόμενο μέρος. Διπλώστε τα φύλλα του χαρτιού και κρεμάστε τα κατά μήκος του «ηλεκτροφόρου καλωδίου». Τα φύλλα θα πρέπει να απέχουν περίπου μισό μέτρο το ένα από το άλλο. Θα πρέπει να δεθούν με τον σπάγκο έτσι ώστε να μένουν στη θέση τους.

Μέρος 2ο. Στον σταθμό παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος

1. Καλέστε τώρα τους/τις συμμετέχοντες/ουσες στον «σταθμό παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος», του οποίου θα γίνουν οι τεχνικοί.
2. Χωρίστε τους/τις σε 2 ομάδες.
3. Πείτε ότι αυτός ο σταθμός παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος παράγει «αρνητική ενέργεια» και ότι, καθώς η «αρνητική ενέργεια» είναι πολύ ισχυρή, γίνονται συχνά διακοπές ρεύματος. (Δουλειά σας είναι να μιμηθείτε τη διακοπή ρεύματος κόβοντας το σκοινί σε κάποιο σημείο μεταξύ δύο χαρτιών που αναγράφουν «προβλήματα»). Η δουλειά τους είναι να αντιστρέψουν την κατάσταση και να διοχετεύσουν «θετική ενέργεια» στα καλώδια.
4. Εξηγήστε ότι, όταν επίκεται διακοπή ρεύματος, τα φώτα τρεμοσβήνουν και ακούγεται ένα κουδούνι. Μόλις κοπεί το ρεύμα, ένα άτομο από κάθε ομάδα θα πρέπει να τρέξει προς το καλώδιο και να πιάσει τη μια άκρη. Έπειτα, τα δυο άτομα ενώνουν τις άκρες για να αποκαταστήσουν την επαφή προσωρινά.
5. Με το ελεύθερο χέρι του ο κάθε τεχνικός παίρνει ένα από τα κομμάτια χαρτιού που κρέμονται από τη δική του πλευρά του σκοινιού και διαβάζει δυνατά το μήνυμα που είναι γραμμένο.
6. Και οι δύο ομάδες είναι τώρα υπεύθυνες για την επιδιόρθωση της διακοπής. Δώστε τους πέντε λεπτά για να προτείνουν κάποια λύση για τα δύο προβλήματα.
7. Έπειτα, οι ομάδες ανταλλάσσουν απόψεις, συζητούν τις προτάσεις τους και συμφωνούν σε κάποιες λύσεις, τις οποίες και προτείνουν για το κάθε πρόβλημα. Αυτές καταγράφονται μετά στα κενά φύλλα και δίνονται στους τεχνικούς.
8. Οι τεχνικοί δένουν τώρα τις άκρες των «καλωδίων» και στερεώνουν τα φύλλα με τις λύσεις πάνω στον κόμπο για να κάνουν μόνιμη επισκευή.
9. Κολλήστε στον τοίχο τα δύο αντικατασταθέντα φύλλα «εκδηλώσεων βίας».
10. Τώρα κόψτε το «καλώδιο» σε κάποιο άλλο σημείο του και επαναλάβετε τη διαδικασία. Η δραστηριότητα τελειώνει, όταν αφαιρεθούν από το «καλώδιο» όλα τα φύλλα «εκδηλώσεων βίας» και αντικατασταθούν με φύλλα «λύσεων».
11. Τέλος, συγκεντώστε όλα τα «φύλλα λύσεων» από το «καλώδιο» και κολλήστε τα στον τοίχο, δίπλα στις διάφορες εκδηλώσεις της βίας.

Ανασκόπηση και αξιολόγηση

Ξεκινήστε κάνοντας μίαν ανασκόπηση της δραστηριότητας και προχωρήστε σε μια συζήτηση των εκδηλώσεων της βίας και των προτεινόμενων λύσεων:

- Πώς αισθάνθηκαν οι συμμετέχοντες/ουσες κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας; Την απόλαυσαν; Γιατί (όχι);
- Ποιες είναι οι αιτίες των συγκεκριμένων εκδηλώσεων της βίας που ανέκυψαν κατά τη δραστηριότητα;
- Ήταν οι προτεινόμενες λύσεις και ενέργειες ρεαλιστικές; Βραχυπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα;
- Ποιες προκλήσεις ή ποιες αντιστάσεις ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι συμμετέχοντες/ουσες στην προσπάθειά τους να εφαρμόσουν αυτές τις λύσεις;
- Πώς μπορούν οι νέοι και οι νέες να αποτρέψουν τη βία ή να αγνωστούν κατά της βίας;
- Ποια ανθρώπινα δικαιώματα παραβιάζονται, όταν προκύπτουν βίαιες καταστάσεις;

Συμβουλές για τους/τις διευκολυντές/τριες

Θα πρέπει να αφιερώσετε περίπου 10 λεπτά στο 1ο μέρος, στην αυθόρμητη συζήτηση, περίπου 60 λεπτά για την εργασία στον σταθμό παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος και 20 λεπτά για την ανασκόπηση και την αξιολόγηση.

Προσπαθήστε να κάνετε αυτήν τη δραστηριότητα αρκετά γρήγορα. Μην αφήνετε τους/τις νέους/ες να βαρεθούν.

Εάν χρειάζονται περαιτέρω εξηγήσεις για το πώς να βρουν συνθήματα ή λέξεις κλειδιά που θα μπορούσαν να σηματοδοτούν λύσεις για τα προβλήματα (σημείο 6 στις οδηγίες), θα μπορούσατε να τους δώσετε το ακόλουθο παράδειγμα: Αν το ένα φύλλο γράφει «νταήδες στα σχολεία» και το άλλο «βία στην τηλεόραση», μια ομάδα θα μπορούσε, για το πρώτο, να προτείνει να διεξαχθούν θεματικά εργαστήρια στα σχολεία για τους τρόπους αντιμετώπισης των «νταήδων» και, για το δεύτερο, οι ταινίες βίας να προβάλλονται στην τηλεόραση μόνο μετά τις 11 μ.μ. Η άλλη ομάδα θα μπορούσε να προτείνει μαθητές-μεσολαβητές, για το πρώτο, και μια διαχωριστική γραμμή στις 9 μ.μ., πριν από την οποία δε θα πρέπει να προβάλλονται ταινίες βίας. Έπειτα, οι δύο ομάδες συζητούν αυτές τις προτάσεις και τις συνδυάζουν ή τις τροποποιούν πριν τις καταγράψουν στα «φύλλα λύσεων». Κάθε ομάδα μπορεί να υποβάλει 2 ή περισσότερες προτάσεις, αλλά και μία είναι αρκετή.

Εάν η ομάδα είναι μικρή, μπορείτε να δουλέψετε με μια μόνον ομάδα «τεχνικών έκτακτης ανάγκης». Ο λόγος για τον οποίο αρχικά προβλέπονται δύο ομάδες είναι ότι σε πολλές περιπτώσεις, αν υπάρχουν δύο ομάδες, αυτές βρίσκουν πολλές και διαφορετικές λύσεις για το ίδιο πρόβλημα, πράγμα το οποίο αυξάνει τις διαθέσιμες εναλλακτικές επιλογές.

Ως συνεργατική προθέρμανση για το σπάσιμο του πάγου μπορεί να λειτουργήσει η δραστηριότητα «Ανθρώπινη μηχανή» (σελ. 58).

Η τεχνική αυτής της δραστηριότητας μπορεί να προσαρμοστεί προς χρήση σε οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στον εντοπισμό προβλημάτων και την εξεύρεση λύσεων.

Προτάσεις για συνέχεια

Η χρήση βίας σπάνια είναι καλός τρόπος επίτευξης ενός στόχου. Θα μπορούσε χρησιμοποιηθεί για την είσοδο σε μια κλειστή ομάδα, αλλά οι συμμετέχοντες/ουσες ενδέχεται να βρουν πιο δημιουργικούς τρόπους εισαγωγής σε μια κλειστή ομάδα μέσα από τη δραστηριότητα, "Force the circle", από το εκπαιδευτικό υλικό του Συμβουλίου της Ευρώπης «Όλοι Διαφορετικοί Όλοι Ίσοι».

Ζητήματα διακρίσεων ή κοινωνικού φύλου ενδέχεται να προκύψουν κατά τη δραστηριότητα «Σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας». Αλλά ακόμα κι αν δεν προκύψουν, μπορεί να ενδιαφέρεστε να διερευνήσετε τα ζητήματα που αφορούν στις ταυτότητες και στο δικαίωμα της ισότητας στην αξιοπρέπεια και στην έκφραση γνώμης. Ρίξτε μια ματιά στη δραστηριότητα «Ποιοι είμαι;», (σελ. 280)

Ιδέες για δράση

Εστιάστε σ' ένα από τα προβλήματα που εντοπίσατε σε αυτήν τη δραστηριότητα και αντιμετωπίστε το. Παραδείγματος χάριν, εάν εστιάσετε στο φαινόμενο των «νταήδων», η ομάδα θα μπορούσε να υποβάλει πρόταση να οργανωθεί ένα θεματικό εργαστήριο στο σχολείο καθώς και να θέσει το ζήτημα στην ημερήσια διάταξη της επόμενης συνεδρίασης του Σχολικού Συμβουλίου.

Σημείωση: Η δραστηριότητα «Σταθμός παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας» ("Power station") αναπτύχθηκε μέσα από μια δραστηριότητα που πρότεινε ο Dariusz Grzemny, της «Ένωσης για Παιδιά και Νέους» [Association for Children and Young People (Chance)], Glogow, Πολωνία.

· Ημερομηνία κλειδί

· 20 Φεβρουαρίου
· Ημέρα Μη Βίαιης Αντίστασης